

до
КОМИСИЯТА ПО ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И
ОБЩЕСТВЕН РЕД

към НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

до
КОМИСИЯТА ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

към НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ
на Конфедерация на труда „Подкрепа“

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България, № 002-01-31, внесен от Министерски съвет на 30.07.2020 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Законопроектът беше разгледан на заседание на Националния съвет за тристренно сътрудничество и Националния съвет за трудова миграция и трудова мобилност преди броени дни. В рамките на тези заседания КТ „Подкрепа“ изрази категоричната си позиция „против“ както част от залегналите текстове, така и по отношение на предприетия подход. За пореден път се ерозира трудовото законодателство с промени в няколко закона накуп, мотивите грубо прикриват заличени тихомълком базови концепции и всичко това преминава под знака на „въвеждане на изискванията на европейска директива“. Заявяваме ясно, че това не е вярно, правят се изменения, които по никакъв начин не са продиктувани от директиви и регламенти на ЕС!

Със ЗИД на Закона за чужденците в Република България се правят промени не в един, а в **пет български закона**. Най-притеснителен е фактът, че извън обхвата на тясно трудово законодателство (каквото е Законът за трудовата миграция и трудовата мобилност) са изнесени редица текстове, които регламентират трудовоправни отношения. При следваща промяна тези текстове няма да се обсъждат изобщо от социалните партньори. Поддържането на регулярен и ефективен социален диалог не може да се получи чрез кастрирането му! Подобен беше ефектът след последните широки промени в ЗТМТМ, на които бабуваше лично г-н Валери Симеонов. Благодарение на тях бяха премахнати редица защиты за българските работници, беше увеличена квотата за работници от трети държави, под която не се търси мнението на синдикалните организации. Понастоящем всяка фирма може да наеме работници

от трети държави до 20% от средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани. В рамките на тази квота работодателят не е длъжен да се съобразява със състоянието на българския трудов пазар, с разполагаемата работна ръка, не е нужно да получава не само разрешение, но и становище от социалните партньори. За малките и средните предприятия този процент е 35, а те са огромната част от българските фирми. Сега се готови същото.

- **Премахва се пазарният тест** – §33 от ЗИД ЗЧРБ предвижда отмяна на чл. 7, ал. 1, т.1. За тези от Вас, които не знаят, пазарен тест е задължението на работодателите в страната да предложат свободното работно място първо на български граждани. Това се прави в ситуация на главоломно увеличение на безработните лица в страната след коронакризата. Най-възмутителното е, че тези предложения идват в края на месец юли, когато вече имаме над 100 000 нови официално регистрирани безработни лица, които все още не са намерили нова работа, общият брой на новорегистрираните беше няколко пъти по-висок. В допълнение никой не знае колко са реално безработните в страна в резултат на икономическите затруднения от извънредното положение.
КТ „Подкрепа“ се противопоставя категорично и последователно на опитите за премахване на базовите защити за българските работници. Така хора не се задържат, прогонват се!
- **Синя карта** – отменят се текстове, които регламентират правото на работника от трета държава да се регистрира като безработно лице и да ползва посреднически услуги, за да може да намери нова реализация (чл. 21 от ЗТМТМ). Отменя се и възможността за отнемане или отказ за подновяване на „Синя карта на ЕС“ (чл. 22 от ЗТМТМ). Тези текстове напълно отговарят на европейските директиви и няма никакво основание те да бъдат заличени.
- **Псевдодоброволчество** – предлага се нов текст в чл. 9, ал. 1, т. 13 от ЗТМТМ за доброволчество по чл. 40 от Закона за младежта. Законът за трудова миграция и трудова мобилност **не урежда** правилата за младежко доброволчество. По този начин вносителят позволява не само престой в страната, но дава и право на труд, като се заобикалят всички съществуващи правила.
Вероятно знаете, че вече има редица дела и наказателни постановления за „доброволци“, които са открити от контролните органи в различни компании, които очевидно не преминават от там случайно, а работят. С тази поправка вносителят възможност узаконява незаконно към момента поведение на работодатели, които ползват безплатен труд.
- **Отменят се задължения за изплащане на обезщетение на работници** – законопроектът гласи, че следва да отпадне чл. 26 от ЗТМТМ. Този член постановява, че при получен отказ за издаване на разрешение за сезонен работник, работодателят е длъжен да изплати на гражданина на трета държава обезщетение.

Намираме за напълно противоречаща на юридическата логика промяната в чл. 24и на Закона за чужденците, която по същество прави Единното разрешение за пребиваване и работа безсрочно. В новите текстове е записано, че срокът на разрешението може да бъде удължаван „когато са налице основания за това“. Никъде не е посочено кои са основанията за удължаване.

Законопроектът предвижда и отпадане на такси за издаване на разрешителни за работа. Таксите се събират, за да се покрият направените от администрацията разходи по проверка, проучване на документи и факти, необходими за преценката да бъде ли допуснат до пазара на труда работник от трета държава. Ако тези разходи не се покрият от работодателя, който има интерес да ползва по-слабо платени и по-уязвими служители, ще трябва да се покрият от българския данъкоплатец, който в голямата си част сам има нужда от подпомагане.

КТ „Подкрепа“ приветства всички усилия за хармонизиране на българското с европейското законодателство. Но в този проектозакон са залегнали редица промени, които не кореспондират с нормите на ЕС. Напротив, отменят се базови защити за българските работници!

С УВАЖЕНИЕ:

ИНЖ. ДИМИТЪР МАНОЛОВ

ПРЕЗИДЕНТ НА КТ „ПОДКРЕПА“

